

בס"ד ♦ שבת קודש פרשיות תזריע מצרע ♦ כט' ניסן תשע"ה ♦

עלון 144 – שנת שמיטה

העלון יצא לעילוי נשמת חיילי צה"ל שנפלו על קידוש השם הי"ד

מה עשיתי? רק אמרתי!

התורה אומרת בפרשתנו, שאישה יולדת היא טמאה, וצריכה להביא קרבן חטאת לאחר מספר שבועות (תלוי אם ילדה בן או בת).

האם חטא הוא ללדת?

מדוע צריכה האישה לחוש אשמה על כך שהעניקה חיים לעוד יצור חי?

הלא פריה ורביה היא מצוה מן התורה!

מדוע צריכה האישה להביא דווקא קרבן חטאת לאחר הלידה?

מסבירים המפרשים, שחטאה של האישה הוא בעת הלידה. האישה בעת הלידה סובלת מאד מכאבים הכרוכים בלידה, ומתוך החולשה והצער עלולה האישה להגיע לידי כך שלפעמים היא נשבעת שלא תלד עוד ילדים, כדי לא לעבור שוב את יסורי הלידה.

למרות שהאישה לא עשתה מעשה איסור בפועל, אלא רק חשבה מחשבה שלילית בעת הצער והיסורים הרבים שהיא עברה, ואולי היא לא התכוונה באמת לקיים את מה שאמרה, גם במקרה כזה האישה חייבת להביא קרבן חטאת על החטא שעברה ולו רק על האמירה.

מכאן עלינו ללמוד יסוד חשוב. לפעמים אנו חושבים מחשבות או אומרים אמירות, לדוגמא: כאשר אדם עייף, "נו, אז מחר אני לא אקום לתפילה", או לפני מבחן, "נו, אני אעתיק את השאלה הזו מאיזה חבר" וכדו', צריך לדעת שגם המחשבות והאמירות הללו הן חוסר שלמות, למרות שבסופו של דבר לא עשינו את המעשה בפועל.

"התכלית העיקרית של שמיטת החוב בשביעית הוא מפני "כי קרא שמיטה לה" - להסיר את העול היותר כבד שמתקבץ לרגלי שליטת העשירים על העניים, מפני שהוצרכו להם איזה פעם להלוואה, שהכניעה והעבדות תהיה מוטבעת בלב מי שירגיש על עצמו חוב לחבירו. "עבד לווה לאיש מלוה". והשעבוד הזה עלול להכניע את ישרי לב לפני עשירים תקיפים שיהיו המה המלוים. על כן תבוא השמיטה ותתיר אלה החרצובות".

למשפחת כיתה יא/3 שלוחה ברכת שבת שלום

יו"ל ע"י כיתה יא/3 ישיבת ירושלים לצעירים מחזור מ"ט כל הזכויות שמורות

כיצד לשמור שמיטה בגינה בבית משותף

גם בגינה פרטית או משותפת נוהגים דיני שמיטה. בעלי גינת עצי פרי צריכים לומר: "הריני מפקיר את הפירות שבאדמתי ואת המעבר אליהם לכל אדם". מותר גם לבעלים לקחת מהיבול בהתאם לצרכיו. הגר בבית משותף יסביר לדיירים האחרים שאפשר לטפל בגינה גם ללא עשיית מלאכות אסורות. עליו להדריך את הגנן בדרכי הטיפול המותרות. אם אינו יכול למנוע משכניו עשיית מלאכות האסורות בשביעית לא ישלם עבור הטיפול בגינה. אם אינו יכול להימנע מתשלום זה, או אם הדבר יביא למחלוקת ביניהם, יודיע לוועד הבית כי התשלום כולו ניתן על ידו להוצאות אחרות של ועד הבית כגון ניקיון, חשמל ועבודות הגינה המותרות, ועדיף שיאמר בפני שלושה אנשים (היכולים להיות מבני ביתו) שהוא מפקיר את חלקו בגינה למשך שנת השמיטה. כל מי שרשום כבעל הדירה צריך להפקיר את חלקו בגינה. לדוגמה, אם הדירה רשומה גם על שם האשה, תפקיר אף היא את חלקה (הפקר זה אינו תופס מבחינה משפטית והוא לשנת השמיטה בלבד).

שו"ת דבר השמיטה

שאלה:

האם מותר לי להזמין את הקרן הקיימת לישראל שתטע עצי סרק לאורך שוליים המפרידים בין שטח שכונתי לבין כביש בשנת שמיטה (השנה)?

תשובה:

אנו אוסרים נטיעות גם של עצי סרק, ואמנם בעל "נצר מטעי" הקל, אולם כשהיה בכך שעת הדחק והיתר מכירה, ועוד צרכים, אולם נראה שבאופן רגיל אין להתיר לשתול בשביעית אפילו עצי סרק.

הרב יהודה הלוי עמיחי